

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/186/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

281/2017. (XII. 14.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2017. április 27-én előterjesztett **panaszát** a 2017. december 14-én megtartott zárt ülésen hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – K. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. április 27-én a Testület panaszirodáján személyesen terjesztett elő panaszt a vele szemben 2017. április 20-án foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2017. április 20-án a K.-i Rendőrkapitányságon járt a délutáni órákban, azért, hogy érdeklődjön a tolószéke miatt. A panaszos még 2016 decemberében összevészett a férjével és a férje elvette tőle a tolószékét. A panaszos még decemberben megtette a feljelentést a tolószék eltűnése miatt, postai úton.

A rendőrségen azt mondták a panaszosnak, hogy ők küldtek levelet, és a panaszos „hazudik” az ügyel kapcsolatban. Azt is mondták, hogy „takarodjon el onnan” a panaszos. A panaszos sérelmezte, hogy a feljelentésére nem reagált a rendőrség. Szerette volna visszakapni a tolószékét. A panaszosnak az egészségpénztár felé kötelezettsége állt fenn arra vonatkozóan, hogy jelezze, ha valami történik a tolószékkel (a tolószék fél millió forint értékű).

A panaszos sérelmesnek tartotta a rendőr bánásmódját, emiatt panasszal élt.

II.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) V. I. r. főtörzsőrmester 2017. május 12-én készült jelentésében az alábbiak szerint számolt be a panaszos által panaszolt eseményről.

2017. április 20-án a főtörzsőrmester 6 órától 18 óra 30 percig a Szolgálatirányító Parancsnok helyettesítését látta el A K.-i Rendőrkapitányságon. A délutáni órákban az ügyeleti helyiségnél megjelent a főtörzsőrmester által ismert panaszos, és köszönés, valamint bemutatkozás nélkül közölte, hogy szeretne valakivel beszélni, mert ellopták a tolókosiját.

A főtörzsőrmester a napszaknak megfelelően köszönt, bemutatkozott, majd megkérdezte, hogy milyen tolókosiról van szó, honnan lopták el, és mikor. A panaszos elmondta, hogy a tolókosit ellopták, de azt a rendőrség megtalálta, és szeretné visszakapni. A panaszos ezután volt élettársát L. L.-ot kezdte el becsmérő szavakkal illetni.

A főtörzsőrmester nyugodt hangnemben közölte a panaszossal, hogy amennyiben a rendőrség megtalálta a tolószéket, arról a tulajdonost értesíti. A főtörzsőrmester a panaszos türelmét kérte, hogy beszéljen egy bűnügyi kollégával, hátha tud segíteni a panaszosnak.

A főtörzsőrmester telefonon felvette a kapcsolatot G. T. r. századossal, aki tájékoztatta, hogy ismeri az ügyet, a tolószéket megtalálták, a nyomozást lezárták, a tolószéket, és az eljárás végén keletkezett határozatot kipostázták a panaszos volt bejelentett lakcímére, ahol jelenleg édesanyja lakik. A százados közölte a főtörzsőrmesterrel, hogy ezekről tájékoztassa a panaszost. A főtörzsőrmester a százados által elmondottakat közölte a panaszossal.

A panaszos elmondta, hogy az édesanyja nem értesítette arról, hogy határozatot kapott, illetve visszakapta a tolókosiját, majd közölte, hogy a rendőrség biztos nem adta vissza a tolószéket. A főtörzsőrmester megkérdezte a panaszost, hogy felkereste-e az édesanyját, illetve meggyőződött-e arról, hogy a tolószéket valóban visszakapta-e. A panaszos elmondta, hogy nem kereste az édesanyját, és nem győződött meg a tolószék meglétéről, majd ismételt, többször elmondta, hogy a rendőrség nem adott vissza neki semmit, és most azonnal adják oda neki a tolókosit.

A főtörzsőrmester próbálta megnyugtani a panaszost, valamint megkérte, hogy menjen el édesanyjához, és győződjön meg az általa elmondottakról. Amennyiben határozatot nem kapott, valamint a tolókosit valóban nem az édesanyjánál található, akkor menjen vissza a rendőrségre és segítségére lesznek a visszaszolgáltatásban. A panaszos a tájékoztatást tudomásul vette, és a rendőrségi objektumból távozott.

Körülbelül 1 órával később a panaszos ismét megjelent a rendőrségen, és felindult hangnemben közölte, hogy édesanyjával nem tudta felvenni a kapcsolatot, édesanyja lakcímén lévő lépcsőházba nem tudott bejutni, és ezért biztosan tudja, hogy a tolószék és a határozat nincs az édesanyjánál. Elmondta, hogy a lépcsőház pincéjébe lement, és a tolókosit nem volt az édesanyja által birtokolt pincehelyiségben.

A főtörzsőrmester megkérdezte a panaszost, hogy ha nem tudott bejutni a lépcsőházba, akkor hogyan ment le a pincébe. Erre azt válaszolta, hogy az édesanyja engedte be, aki nem adta oda neki a rendőrségi papírokat. A panaszossal közölte a főtörzsőrmester, hogy az előbb azt állította, hogy nem tudott beszélni az édesanyjával. A panaszos közölte, hogy nem mond semmit, és azonnal beszélni szeretne egy nyomozóval.

A főtörzsőrmester telefonon értesítette G. T. r. századost, aki a Rendőrkapitányság várótermében személyesen felvette a kapcsolatot a panaszossal. A főtörzsőrmester nem hallotta, hogy a százados milyen tájékoztatást adott a panaszosnak, és milyen kommunikáció zajlott le köztük.

A főtörzsőrmester a panaszossal végig nyugodt, kulturált hangnemben beszélt, melynek tanúja volt D. K. közfoglalkoztatott, aki végig egy helyiségben volt a főtörzsőrmesterrel és a panaszossal a köztük zajló kommunikáció során.

2) G. T. r. százados 2017. május 15-én készült jelentésében az alábbiak szerint foglalta össze a panaszos által sérelmezett eseményeket.

28/2017.bü. számon a panaszos feljelentése alapján nyomozást folytattak, mivel a panaszos (volt?) élettársa/férje L. L. a panaszos elektromos kerekesszékét eltulajdonította. Az ügyben a szék megtalálásra került a MÁV őrházban, K. területén, ahol a panaszos és L. L. laktak. A szék egy ablak nélküli épületben volt elhagyatva.

Ebből az okból nyomozás-megszüntető határozatot küldtek a panaszosnak, a rendőrség által ismert lakcímére. A panaszos valódi tartózkodási helyéről a rendőrség információval nem rendelkezett. A rendőrségnek ekkor már tudomása volt arról, hogy a panaszos Bp-re távozott, édesanyja állítása szerint L. L.-el, azaz semmilyen ellentét nem volt köztük, egymás sérelmére nem követtek el semmilyen bűncselekményt a rendőrség tudomásával.

Bp. tartózkodása alatt a panaszos (mint ezt megelőzően is) számtalan levelet írt a kapitányságra, de egyik levelében leírta, hogy öngyilkossági szándéka van. Mivel ez intézkedést igényelt, ezért körözést adtak ki vele szemben, a BRFK egyik kapitánysága intézkedett is, de ott sem számolt be őt ért lopásról, bántalmazásról, vagy más bűncselekményről.

Ezt követően a százados szolgálata végeztével 2017. április 20-án a kapitányságról indult haza a délutáni órákban, és a váróban volt a panaszos. A kulcsdoboz leadásakor az éppen a szolgálatirányítói helyiségben lévő személy közölte, hogy a panaszos van a váróban, és keresi a kerekesszékét. A váróban várakozó panaszossal a százados közölte, hogy a kerekesszékét (amelyet az állításával ellentétben senki nem lopott el) a MÁV őrházban találja, de a határozatból látnia kellett volna.

A százados ajánlotta a panaszosnak, hogy menjen át L. L.-el a korábbi lakhelyükre (a MÁV őrházba), mert a kerekesszék a kollégák látták ott, de azt számára átadni nem volt mód, lefoglalására pedig – mivel ekkor megállapították, hogy bűncselekmény nem történt – nem volt lehetőség.

A százados hozzátette, hogy véleménye szerint a panaszos semmilyen olyan jellegű mozgásszervi, vagy más megbetegedésben nem szenved, amely a kerekesszékhez eljutását megnehezítette, vagy ellehetetlenített volna, mivel gyalog érkezett a kapitányságra, és onnan gyalog is távozott, melynek során semmilyen abnormális mozgás, mozgási nehézség, akadály nem volt észlelhető.

A panaszos a felvilágosítást követően távozott, panaszát, esetleges nem tetszését nem nyilvánította ki.

A százados a panaszossal teljesen hétköznapi hangnemben beszélt, körülbelül 30 másodpercig. A váróhelyiségben a százados emlékei szerint nem tartózkodott senki. A százados a panaszossal való kapcsolatfelvételkor közölte a nevét, szolgálati helyét, jelezve, hogy a kerekesszék ügyében kompetens.

A „hazudik” szót a százados nem használta a panaszossal való kommunikáció során, de annyit mondott neki, hogy a kerekesszék a MÁV őrházban van, és nem lopták el, ahogy azt állítja. A „takarodjon innen” felszólításnak még csak a szinonimáját se használta, mindössze annyit közölt vele, hogy a széket megtalálja az L. L.-el volt közös lakhelyén, a százados tudtával ott található.

A panaszos a beszélgetés során hétköznapi viselkedést tanúsított, a mondottakat láthatóan megértette, és a kapitányságról önként távozott. Vele szemben emelt hangerővel, tiszteletlenül nem lépett fel a százados, és a panaszos sem tanúsított ilyen magatartást vele szemben.

A százados megjegyezte, hogy az adott napon a szolgálatirányító telefonhívására egyszer már a fenti körülményeket telefonon elmondta, mivel a panaszos ekkor is ugyanerről érdeklődött.

Ekkor a százados nem találkozott a panaszossal, a fentiekkel megegyező felvilágosítást megadta a szolgálatirányítónak, amelyet feltételezhetően a szolgálatirányító továbbított a panaszosnak.

3) N. É. r. százados 2017. május 18-án készült jelentésében az alábbi megállapításokat tette.

2017. április 20-án reggel 9 órától folyamatosan, óránként érkeztek a századoshoz az idézettek, az utolsó 12 óraker érkezett. A panaszossal a százados már több alkalommal is beszélt, a panaszos rendszeresen bejár a kapitányságra, és rendszeresen kérdéseket tesz fel a hatóság irányába. Ezen alkalmakkor megállapításra szokott kerülni, hogy a panaszos bejelenténivalójának nincsen valóságalapja, illetve korábbi tapasztalatok alapján már ismerettel rendelkezik a rendőrség arra nézve, hogy a panaszos szavahihetősége erősen kétségbe vonható. Ettől függetlenül a százados és kollégái minden alkalommal türelmesen végighallgatják, és igyekeznek megválaszolni a kérdéseit, megoldást találni a problémáira.

A panaszossal kapcsolatban tudni kell, hogy ha nem megfelelő hangnemben beszél vele valaki, akkor erősen felháborodik, magából kikelve ordibál, és magatartása fenyegető érzetet is kelthet ilyenkor. Emiatt a százados kizártnak tartja, hogy bármelyik kolléga emelet hangnemben beszélt volna vele, vagy kifogásolható szavakat használt volna. A százados minden alkalommal nyugodt hangnemben kommunikál a panaszossal, és kulturált szavakat használ. A panaszos a százados által elmondottakat minden alkalommal nyugtázza, majd távozik a kapitányságról.

A százados még elmondta a panaszossal kapcsolatban, hogy eljárást folytattak vele szemben ***bű. számon, zaklatás miatt. Ezen nyomozás során a panaszossal szemben kétszer került sor igazságügyi elmeorvos szakértői vizsgálatra. A vizsgálat során mindkét alkalommal megállapítást nyert, hogy a panaszosnál fennállt az elmeműködés kóros állapota (határvonalon álló gyengeelméjűség és affektív-paranoid személyiségzavar). A nyomozást a panaszos folyamatosan megnehezítette, idézéseken nem jelent meg, annak időpontjában elutazott. Emiatt egy alkalommal szükséges volt a panaszos ellen elfogatóparancsot kiadni, mivel más módon nem volt biztosítható a további nyomozati cselekmények lefolytatása. A nyomozás során, és azt követően is több alkalommal hívta fel a századost a panaszos, és megjelent személyesen a kapitányságon, heteken, hónapokon keresztül gyakorlatilag napi rendszerességgel telefonált, és jelent meg személyesen is.

A százados hosszú évek óta ismeri a panaszost. Szellemi állapotától, és szellemi képességeitől függetlenül minden alkalommal türelmesen, nyugodt hangnemben és kulturáltan beszélt vele. A százados minden tőle telhetőt megtesz minden alkalommal azért, hogy a panaszos képességeihez mérten, az őt érdeklő információt számára érthető módon elmagyarázza.

4) N. É. r. százados jelentéséhez csatolta az igazságügyi pszichiáter és orvos szakértői lelet és vélemény egységes szerkezetben című dokumentumot. A lelet szószerinti ismertetésétől a Testület eltékt, annak a panasz szempontjából releváns megállapításainak ismertetésére szorítkozik.

A panaszos határvonalon álló gyengeelméjűségben és személyiségzavarban szenved. Nehézkes felfogás és megértés, gyakran kritikátlanságba hajló érzelem- és indulatvezérelt, archaikus megnyilvánulásokkal jellemezhető viselkedés, bizalmatlan, kissé ellenséges, szubjektív beállítódás, erőszakosság, rejtőzködés, ellentmondásos válaszok, felületes tájékozódás, egyenetlen, alacsony színvonalú, szűk terjedelmű ismeretek, gyengébb produktivitású gondolkodás, oldalláncos gondolatmenetek, ismételtetés, túlértékelések, vonatkoztatások, tapadóosság, csökkent, felszínes lényeglátás és ítéletalkotás, paranoid színezetű, torzult élményfeldolgozás, esékeny hangulat, labilis és éretlen érzelmek, ingerlékenység, lobbanékonyosság, csökkent feszültségtűrés, makacosság, érzékenység, szűklátókörűség, öntörvényűség, paranoid kverulanciára, expanzivitásra, impulzivitásra való hajlam, acting out típusú feszültségoldások, alacsony munkamotiváltság, fejletlen erkölcsi értékérmek és empátiaérmek, hiányos és rossz szocializáció, fokozott függőségi igény,

problémás konfliktusos alkalmazkodás jellemzi. Konfliktusos helyzetekben regresszív állapot demonstrálásával, teátrális megnyilvánulásokkal reagál. Ezek a regresszív reakciók mélységükben elérték a pszichotikus szintet, azaz elmebetegség súlyosságát. Pszichiátriai kezeléseit részben ilyen állapotok kialakulása indokolta. Ügyei viteléhez és a választójog gyakorlásához szükséges belátási képessége általános jelleggel tartósan, nagymértékben csökkent.

Az igazságügyi elmeorvos szakértő megállapította, hogy a panaszos veleszületett enyhe fokú értelmi fogyatékosságban, következményes személyiségzavarban, valamint krónikus-idült hasadásos elmebetegségben szenved.

5) F. G. r. dandártábornok átiratában az alábbiak szerint válaszolta meg a Testület által feltett kérdéseket.

A panaszos 2017. április 20-án délután több alkalommal megjelent a K.-i Rendőrkapitányság épületében. A rendelkezésre álló adatok alapján V. I. r. főtörzsőrmester, N. É. r. százados, és G. T. r. százados is tájékoztatást adott a panaszosnak. Az általuk készített jelentések alapján az alábbiakat állapította meg a főkapitány.

A panaszos köszönés és bemutatkozás nélkül közölte az ügyeleti helyiségben tartózkodó és őt fogadó helyettesítő szolgálatirányító parancsnokkal, hogy szeretne valakivel beszélni, mivel ellopták a tolokocsiját. Első alkalommal V. I. r. főtörzsőrmester adott neki tájékoztatást, miután egyeztetett G. T. r. századosal, aki érdemi információval rendelkezett a panaszos feljelentése alapján indított büntetőeljárás részleteiről. A panaszos a tájékoztatást tudomásul vette, és távozott a kapitányság épületéből. Körülbelül 1 óra elteltével a panaszos ismét megjelent a kapitányság épületében, felindult állapotban, amely során önmagával ellentmondásba keveredve adta elő, hogy édesanyjánál járt, nem tudott bejutni a lépcsőházba, hogy a tolokocsiját megnézzé, valamint a rendőrségi iratokat (amelyeket feltehetően édesanyja átvett helyette) megkeresse. A panaszos ezt követően követelte, hogy egy nyomozóval beszélhessen, így G. T. r. százados egyeztetett a panaszossal. A fentiekben túl N. É. r. százados is beszélt a panaszossal, azonban arra már nem emlékezett, hogy a kérdéses napon konkrétan milyen tájékoztatást adott neki, tekintettel arra, hogy a panaszos rendszeresen bejár a Rendőrkapitányságra különböző problémáival, ezért már többször beszélt vele.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítást nyert, hogy a panaszos részére több alkalommal is részletes tájékoztatást adtak a kapitányság beosztottai, mely szerint a feljelentése alapján a kerekesszék eltulajdonítása ügyében indított büntetőeljárás lezárásra került. A kerekesszék a L. L.-el korábban használt MÁV őrházban van, az nem került eltulajdonításra. Továbbá tájékoztatták a panaszost arról, hogy az ügyet lezáró határozat édesanyja lakcímére került postázásra, mivel a panaszos tartózkodási helye ismeretlen volt, csak Bp. településszintű cím állt rendelkezésre. A határozat vonatkozásában jelen vizsgálat során megállapítást nyert, hogy azt a panaszos édesanyja nem vette át, így „nem kereste” jelöléssel érkezett vissza a levél a K.-i Rendőrkapitányságra.

A panaszossal kapcsolatban lépő rendőrök a panaszossal folytatott beszélgetésről jelentést készítettek, mely szerint az előírásoknak megfelelően léptek fel, nyugodt hangnemben tájékoztatták a panaszost.

A rendőrök nyilatkozataira tekintettel megállapítást nyert, hogy a panaszosnak egyik rendőr se mondta azt, hogy „hazudik”, valamint hogy „takarodjon el”. A panaszos a nyugodt hangvétellő tájékoztatást követően az épületből önként, erre irányuló felszólítás nélkül távozott.

A panaszossal szemben az elmúlt időszakban több büntető- és szabálysértési eljárás is indult, amelyre vonatkozó iratanyagot a főkapitány a Testület rendelkezésére bocsátotta.

A panaszossal kapcsolatban kiemelendő, hogy a problémáival a K.-i Rendőrkapitányságot naponta többször, akár 5-10 alkalommal is felhívja, amely során a részére adott

tájékoztatásokat figyelmen kívül hagyja. Annak ellenére, hogy a felvilágosítást megkapta arról, hogy kerekesszéke ügyében a Bünyügyi Osztály munkatársai tudnak tájékoztatást adni, rendszeresen a Rendészeti Osztály munkatársait keresi. Továbbá mind a kapitányság központi telefonszámán, mind postai úton (hetente akár 2-3 levélben) keresi a Rendészeti Osztály egyik beosztottját, aki korábban a panaszos által tett bejelentése során intézkedett. Azóta a rendőr részére címzett levelekben többször felveti a kerekesszéke ügyét, valamint az utóbbi időben a levelek tartalma átment szerelmi vallomásba, valamint volt több olyan eset, amely során kijelentette, hogy öngyilkos lesz, amennyiben szerelme nem teljesülhet be. Ezeket a leveleket 2016. év második fele óta küldi a rendőrkapitányságra. A 2017. évben küldött levelek másolati példányát a főkapitány mellékelte az átiratához.

Az öngyilkossági bejelentése alapján a panaszossal szemben kapitánysági vonatkozásban körözés is került kiadásra, mivel szükségessé vált a panaszos nyilatkozatának beszerzése, hogy lemond-e az öngyilkossági szándékról. Ezzel kapcsolatban megjegyzendő, hogy a panaszos már több alkalommal tett ilyen irányú bejelentést a korábbi években.

A fentiekén túl a rendőrkapitányság 2014. évben a panaszos ellen zaklatás miatt indított büntetőeljárás során igazságügyi pszichiáter és orvosi szakértő vélemény is beszerzésre került, amely kimondta, hogy a panaszos enyhe fokú szellemi visszamaradottságban, és érzelmileg labilis személyiségzavar borderline típusában szenved, amely enyhe fokban korlátozza cselekményei következményeinek felismerésében, illetve a felismerésnek megfelelő cselekvésben. A szakértői vélemény azt is kimondta, hogy kóros személyisége vissza-visszatérően elmebetegségi szintet ér el.

Megállapítható továbbá az is, hogy a panaszos a rendőrséget bejelentései során több esetben félretájékoztatva, valótlan bejelentéseket tett. 2005. évben feljelentést tett amiatt, hogy őt egy szudáni férfi megerőszakolta. A feljelentése alapján indított büntetőeljárás során megállapítást nyert, hogy a feljelentésekben elmondottak a valóságnak nem feleltek meg, az abban foglaltakat kitalálta, hogy a feljelentett személyen bosszút álljon. Ezen körülményeket a panaszos kihallgatása során jegyzőkönyvben is elismerte. A panaszos valótlan bejelentéseit támasztja alá egy további csatolt rendőri jelentés is, miszerint a panaszos egy intézkedés során maga jelentette ki, hogy leveleit lelki bánatában írja, és azokban sokszor beképzelt, kitalált dolgokról ír.

6) A főkapitány átiratához csatoltan megküldte a panaszossal szemben lefolytatott/folyamatban lévő ügyekkel kapcsolatban készült dokumentációt, többek között a panaszos által írt levelek másolati példányát, melyek szószerinti ismertetésétől a Testület relevancia hiányában eltekint, azonban fontosnak tartja megjegyezni, hogy az iratok tartalma egyértelműen alátámasztja az orvosszakértő által tett megállapításokat a panaszos elmeállapotával kapcsolatban.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége a panaszos megjelenése nyomán.

A panaszbeadványban a panaszos arról számolt be, hogy személyesen ment be a K.-i Rendőrkapitányságra abból a célból, hogy érdeklődjön a tolószéke iránt.

A rendőri jelentések szerint a panaszosnak a rendőrkapitányságon való tartózkodása során a kapitányság állományába tartozó három rendőr is tájékoztatást nyújtott az általa feltett kérdésekkel kapcsolatban.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

Valamennyi rendőrségi irat – a panaszos előadásával egyezően – egységesen arról számolt be, hogy a panaszos Rendőrkapitányságon való megjelenése során a tolószékével kapcsolatban megkapta a tájékoztatást arról, hogy a rendőrség korábban levélben értesítette a panaszost az ügygel kapcsolatban, továbbá informálták arról is, hogy a tolószéket hol találhatja meg. Az eset gondos mérlegelését követően a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos megjelenése nyomán a rendőrség intézkedési kötelezettsége a tájékoztatási kötelezettség teljesítésére terjedt ki, amelynek az adott eset körülményeinek figyelembevételével, megfelelő módon eleget tettek a panaszost informáló rendőrök.

Minderre tekintettel megállapítható, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült.

2) A Testület vizsgálta a panaszossal szemben alkalmazott hangnemet és bánásmódot.

A panaszos állítása szerint az egyik rendőr azt mondta neki, hogy „hazudik”, és közölte vele, hogy „takarodjon el” a rendőrségről.

A rendőri jelentések határozottan cáfolták a panaszosi állítást, jelentéseik szerint a panaszost nyugodt hangvétellel, türelmesen, kulturált stílusban tájékoztatták az ügyről, majd a panaszos önként, saját akaratából távozott a rendőrkapitányságról, senki nem mondta neki azt, hogy „takarodjon el”.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon

rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a rendelkezésére bocsátott iratok gondos mérlegelése után arra az álláspontra helyezkedett, hogy elfogadja a rendőri állítást, mely szerint a panaszosnak senki nem mondta, hogy „hazudik”, a panaszos valószínűleg azt a tényállítást értékelte így, amelyben a tájékoztatást nyújtó rendőr szembesítette azzal, hogy – mint már korábban több esetben is – a panaszos önmagával került ellentmondásba, saját állításait cáfolta meg későbbi állításaival. A Testület figyelembe vette azt is, hogy a panaszos korábban több, bizonyítottan valótlan tartalmú bejelentést tett a K.-i Rendőrkapitányságon. Továbbá a rendőri álláspontot támasztja alá a panaszossal szemben korábban folytatott büntetőeljárás során készült orvosszakértői vélemény is, mely szerint a panaszos határvonalon álló gyengeelméjűségben és személyiségzavarban szenved. A panaszos betegsége vissza-visszatérően eléri az elmebetegségi szintet. A feljelentése alapján indított büntetőeljárás során megállapítást nyert, hogy a panaszos által korábban tett feljelentésekben elmondottak a valóságnak nem feleltek meg, az abban foglaltakat kitalálta, hogy a feljelentett személyen bosszút álljon. Ezen körülményeket a panaszos kihallgatása során jegyzőkönyvben is elismerte. A panaszos valótlan bejelentéseit támasztja alá egy további csatolt rendőri jelentés is, miszerint a panaszos egy intézkedés során maga jelentette ki, hogy leveleit lelki bánatában írja, és azokban sokszor kitalált dolgokról ír. A Testület mindezekre tekintettel úgy foglalt állást, hogy a panaszos által a Testületnek előadottak valóság alapja erősen megkérdőjelezhető, a beadványában elmondottak nem életszerűek.

A fenti körülményekre tekintettel a Testület elfogadta a rendőrségi állítást, mely szerint a panaszossal szemben megfelelő hangnemet alkalmaztak, tehát nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga.

IV.

A Testület megállapította, hogy az intézkedő rendőröknek fennállt a tájékoztatási kötelezettsége, amelynek több rendőr is eleget tett, erre tekintettel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A panaszos emberi méltóságához való jogát nem sértette a rendőrök által alkalmazott hangnem, illetőleg bánásmód.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. december 14.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZBÍZÁSI TESTÜLET